

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Fremsættelsen af dette beslutningsforslag har flere formål. Der sigtes på at skabe miljøforbedringer i og uden for virksomhederne, at øge beskæftigelsen i den private sektor og at øge de ansattes indflydelse i de private virksomheder.

En forstærket miljøindsats er absolut påkrævet i danske virksomheder af både miljø- og konkurrencemæssige årsager. Danske virksomheder er nødt til at anlægge en »fra vugge til grav«-organisering af deres produktion. Det vil sige, at alt fra råstof- og energiforbrug til udledninger under produktionen og forurening i forbindelse med forbrug og bortskaffelse af den opbrugte vare skal virksomhederne tage hånd om, så det samlede ressourceforbrug og den samlede forurening bliver reduceret. Det er en kæmpeopgave, der skal løses. Ofte vil en forstærket indsats kunne give forbedringer af både arbejdsmiljøet og det ydre miljø. Skal opgaven løses ordentligt, kræver det en engageret medvirken af alle ansatte. Ofte besidder de ansatte »skjult viden«, som – hvis den blev frigjort – ville kunne komme en miljøvenlig indsats til gode. Det er forslagsstillernes opfattelse, at fornyelsesudvalget og de bevægelser, som dette udvalg kan sætte i gang på virksomheden, vil kunne frigøre en stor del af de ansattes engagement og viden.

Nødvendigheden af at reducere arbejdsløsheden bliver mere og mere påtrængende, både fordi arbejdsløsheden er stigende, og fordi den nu har nået en uhyggelig størrelse, 300.000 helårsarbejdsløse, hvilket giver den største arbejdsløshedsprocent siden 2. verdenskrig.

Lønkvoten i den private sektor har de sidste år været faldende til fordel for en voksende profit. I de seneste knap 10 år har lønkvoten i den private sektor ligget på 54-55 pct. Den toppede i 1987 med 57,9 pct. Siden er den stort set faldet, og det skønnes i Det Økonomiske Råds seneste halvårsrapport (november 1991), at lønkvoten i den private sektor for 1991 vil ligge på 51,3 pct., og at den de næste 2-3 år vil blive på dette niveau.

På trods af forventningen om en fortsat lav lønkvote er der ikke umiddelbart udsigt til en markant forbedring af beskæftigelsen i den private sektor.

Samtidig med at beskæftigelsen skal øges i den private sektor, skal det samlede ressourceforbrug og den samlede belastning af miljøet reduceres. Løsningen af disse to hovedopgaver påkalder en forstærket indsats i hver eneste dansk virksomhed. Det er alt i alt en kæmpeopgave, som ifølge dette beslutningsforslag må løses af ansatte og virksomhedsledelse i fællesskab. Desværre viser udviklingen, at ledelsen i danske virksomheder ikke har kunnet løfte disse opgaver alene. Derfor foreslås det, at de ansatte i virksomhederne inddrages i løsningen af disse opgaver. Ifølge dette beslutningsforslag får de ansatte en reel indflydelse på i det mindste visse af virksomhedens aspekter – det drejer sig om de formål, som er nævnt i punkt 1. Derfor fører vedtagelsen af dette beslutningsforslag til en udvidelse af demokratiet på arbejdspladsen.

For at samvirket mellem virksomhedsledelse og ansatte kan ske i et ligeværdigt forhold, får ledelse og ansatte samme rettigheder med hensyn til at disponere over fornyelsesfondens midler. Det er forslagsstillernes hensigt og forventning, at der – på basis af lige rettigheder – i langt de fleste virksomheder vil opstå et frugtbart samarbejde mellem ledelse og ansatte med hensyn til anvendelsen af fornyelsesfondens midler. Kan et sådant samarbejde ikke etableres, det vil sige, kan der ikke opnås enighed mellem de to parter, er fornyelsesfondens midler ikke tabt for de overordnede formål.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

Fonden kan anvendes til en bred vifte af aktiviteter inden for miljø- og uddannelsesområdet og organisationsudvikling. Behovene for en indsats på disse områder er uomtvistelige og veldokumenterede. Ved organisationsudvikling forstås omlægninger af (1) arbejdsdeling, (2) den enkelte ansattes arbejdsfunktio-